

Otázka: Chov dojnic

Předmět: Chov skotu

Přidal(a): čaky

Dojnice: samice plemen dojných a kombinovaných

Význam:

- 1) produkce kvalitního konzumního mléka
- 2) produkce telat

Výživa a krmení

Krmná dávka: jsou pro dojnice 2 základní

- letní a zimní KD
- monodietní

Letní krmná dávka:

- zelená píce (jetel, vojtěška, luční porost)
- siláž, senáž
- seno: stabilizátor KD, celoročně
- sláma: mechanická nasycenost

Zimní krmná dávka:

- konzervovaná zelená píce (senáž, siláž)
- seno, sláma
- okopaniny: pouze oblastní záležitost
- krmná řepa, mrkev

Monodietní KD

- celý rok stejná
- siláž, senáž
- seno, sláma

Doplňkové krmivo: základním doplňkem je jaderné krmivo (šroty dle užitkovosti)

Příležitostní krmiva: zbytky z jednotlivých průmyslů

Technika krmení dojnic

- 1) hromadné krmení
- 2) skupinové krmení
- 3) individuální krmení

Hromadné:

- všem stejně nezohledňujeme užitkovost, věk, pohlaví
- jednoduché na organizaci práce ale nevýhodné z hlediska kusů (u krav tržní produkce mléka)

Skupinové:

- celé stádo rozdělíme do skupin dle užitkovosti, zdravotního stavu, a stádia reprodukce a každou skupinu krmíme zvlášť

Individuální:

- nesložitější lze provádět při malém počtu zvířata správné technologii, pro dojnice nejlepší
- v praxi se většinou používá kombinace skupinového a individuálního
- hromadné a individuální-jednodušší

Organizace krmení

- nejčastější model krmení je 2* denně
- krmíme-li 3* denně dáváme 3 dávku v poledne a pouze jako doplňkovou (jadrné krmivo)
- napájení: vody musí mít adlibitum
- čistá pitná a teplota 10-15 C
- spotřeba vody na 1ks/den je 50-70 litrů

Pastva dojnic:

- organizačně náročná, pouze v letních obdobích, pastva v blízkosti stáje

Typy:

- **Celodenní:** po ranním dojení vyžene na pastu a zahání vpřed večerním dojením
- **Polodenní:** po ranním dojení na pastu a před polednem zpátky

Způsoby:

- volný: nejjednodušší, dojnice volně na celé pastvině, největší ztráty na pastvinách až

50%

- oplůtkový: pastvina je rozdělena na oplůtky a velikost oplůtku se řídí délkou kterou chceme nechat spásat, ztráty 30%
- dávkový: pastvina rozdělena na dávky a je buď na půl den nebo na celý, ztráty 20%
- pásová pastva: na pastvě nebo na orné půdě, spásání plodin, které nejsou přímo pastevními plodinami (směsky), do 5 % ztrát

Krmení vysokobřezích dojnic

- V prvních 5 měsících není žádný větší náskok na krmení
- Do 6 měsíce vyměníme KD -nároky plodu na živiny
- Přípravky na březost se skládají: z jadrného krmiva, ML a vyvážený poměr mezi prvky (K, Ca)
- 60 dní před plánovaným porodem vyřadíme z krmné dávky jadrné krmivo a šťavnatá krmiva
- Přidáváme kvalitní konzervované krmivo a případně seno
- V den porodu nekrmíme vůbec podáváme pouze nápoj

Krmení v době rozdojování

- Doba těsně po porodu, doba, při které dojnice zvyšuje produkci mléka až do stagnace-laktační křivky délka individuální (28-60 dní)
- 1-3 dny po porodu krmíme stejně tak jako před porodem postupně 4 den začínáme krmnou dávku zvyšovat

Ustájení dojnic

- Musí odpovídat zásadám welfare
- Stájové mikroklima
- Teplota, rychlost proudění vzduchu, relativní vlhkost, prašnost, složení stájového vzduchu, osvětlení
- Teplota-ve stáje je značně ovlivněna teplotou venku ale i koncentrací Z a dále je ovlivněna typem ustájení

- Optimální teplota: volné ustájení - 6-10 C
- Vazné ustájení - 10-12 C
- U nás velmi špatně udržitelné teplota ve stáji by měla být maximálně o 3 C větší než teplota venku Ve stínu
- Teploty nad 25 C činí problémy -snižování užitkovosti špatně se jim dýchá teplota nad 30 C život ohrožující
- Teploty kolem 0 C snášejí velmi dobře krátkodobě snesou i teploty -20 C

Rychlost proudění vzduchu -nesmí být průvan

- V létě 0,5 m/s
- V zimě 0,25m/s

Relativní vlhkost:

- Optimální je 50-70%
- Do 90-100% respirační problémy výtoky nozder a očí
- Pod 50% vysychání sliznic

Prašnost:

- Nasycení vzduchu prachovými částicemi -co nejmenší
- Ovlivněno způsobem krmení

Složení stájového vzduchu:

- Mmělo by se nejvíce podobat vzduchu atmosférickému
- Škodlivé plyny metan, čpavek, sirovodík

Osvětlení:

- Světlo by mělo být přirozené neměla by být stáj bez oken
- Poměr mezi podlahou a okny by měl být 1:12

Ustájení dojnic

- **1.vazné:** dlouhé, střední, krátké (stelivové, bezstelivové)
- **2.volné:** boxové, s hlubokou podestýlkou, s plochým přistýláním

Zakládání krmiv

a) mechanickými mobilními prostředky

- traktor s přívěsem, návěsem
- samovyprazdňovací vozy
- samozakládací (mýchací) vozy

+mobilních: pohyblivost, spolehlivost, méně náročné, snadná opravitelnost, snadná nahraditelnost

- mobilních: znečištění stájového mikroklima, nutnost průjezdné stáje, možnost průvanu

b) stacionárními mechanickými prostředky

- žlabové dopravníky
- nadžlabové dopravníky

+stacionárních: Možnost automatizace, nutnost malého prostoru, tichý chod

-poruchovost, nenahraditelnost něčím jiným, vysoká finanční náročnost

Odklizení výkalů

a) odklizení slamnaté chlévské mrvy

- oběžný shrnovač
- traktorová radlice

b) odkliz kejdy

- přeronomý systém kanálů
- šípové lopaty
- jímkové kanály
- podroštové komorové jímky

Typy dojení

- a) ruční
- b) strojní

na stání:

- stacionární – konvové, potrubní
- mobilní

v dojárně

- stabilní: tandemové, rybinové
- mobilní – kruhové: rototandem, rotolaktor
- nejvýznamnější výrobci dojíren: ALFA_LAVAL, WESTFALIA, AGROSTROJ, PELHŘIMOV

Ošetřování dojnic

- Soubor úkonů, které provádíme s dojnici, v souladu s veterinárními předpisy (veterinární zákon a zákon na ochranu Z proti týrání +evropské směrnice)

1) ošetřování srsti a kůže

- Záleží na technologii ustájení
- Volné ustájení: se Z čistí v podstatě sama (drbadla)
- Vazné ustájení: čistit ručně, individuálně každou dojnici zvlášť

U obou je možné čistit dojnice vodou ale musí být příznivé počasí (v letních měsících) před výstavou nebo aukcí vždy

2) ošetřování paznehtů

- Pravidelné, volné ustájení 1* ročně ale při vazném ustájení alespoň 2* za rok, servisně objednaná služba

3) odrohování

- O dojnic výjimečně, veterinární lékař nebo proškolený pracovník, nástroj buď pilka nebo struna

4) vyhledávání říje

5) pomoc a ošetření v době porodu

6) pravidelná kontrola zdravotního stavu

- Kontrola minimálně 1* denně